

LANDTMILIS, -- i's, f. 3. Se *Milis*.

LANDTMÄTARE, m. 3. 1) Edsvuren tjänsteman, som förrättar mätning af jord å landet. — 2) (skämtv.) Loppa. — *Ss. Landtmätarkonst, -tjänst, -yrke.*

LANDTMÄTARSTÅNG, f. 3. pl. — *stänger*. Uppmått stång, som begagnas vid landtmäteriförrättningar.

LANDTMÄTARTAFLA, f. 1. Planbräde, hvar på en landtmätare gör sina uträkningar.

LANDTMÄTERI, n. 3. 1) Konsten att mäta jord. — 2) (ford.) Benämning på ett rikets allmänna verk, hvilket ålåg att upprätta kartor öfver landskaperna äfvensom öfver hvarje särskilt hemmans åker och äng. — *Ss. L-elev, -examen, -förrättning, -yrke.*

LANDTMÄTERI-KONTOR, --- käntör, n. 3. Särskilt embetsverk i hvarje län, genom hvars föranstaltande alla landtmäteriförrättningar verkställas. *Kongl. General-Let*, det rikets embetsverk, som har högsta tillsyn öfver landtmäteriet i riket. [— contor.]

LANDTMÄTNING, f. 2. Mätning af jord.

LANDTNÖJE, n. 4. 1) Nöje, som tillhör landet. — 2) Landtställe, der man för sitt nöje sommartiden vistas.

LANDTPRODUKT, -- dückt, m. 3. Produkt af åkerbruk, boskapsskötsel eller landtmannanäring.

LANDTQVÄDE, n. 4. Qväde, skaldestycke, hvori landtlifvet skildras.

LANDTRANSPORT, ländtrannspårret, m. 3. Transport till lands, landvägen.

LANDTREGEMENTE, n. 4. Indelt regemente, som har sin station på landet (i motsats till värfvade eller garnisonsregementen).

LANDTREGERING, f. 2. Se *Länsstyrelse*.

LANDTRESA, f. 1. Resa, som ifrån stad företages ut åt landet, åt landsorten.

LANDTRIDDARE, m. 3. (ford. i vissa länder) Ett slags beriden polisbetjent på landet.

LANDTRÅD, n. 3. Embetsman i vissa tyska länder, som har styrelsen i ett visst distrikt.

LANDTRÄNTERI, n. 3. Kassakontoret i hvarje län.

LANDTRÄNTMÄSTARE, m. 3. Kassören i hvarje län, som emottager och förvarar uppboordsmedlen.

LANDTSKÖLDPADDA, f. 1. En liten art af sköldpaddor, svart och gul, liksom marmorerad, i Grekland och Italien. *Testudo græca*.

LANDSOLDAT, m. 3. Soldat vid ett landtregemente.

LANDTSTAT, m. 3. Samteliga embets- och tjänstemän i ett län.

LANDTSTÄLLE, n. 4. Lägenhet på landet, som en stadsbo äger, och der han endast sommartiden för sitt nöje vistas.

LANDTSTÄNDER, s. 3. pl. Så kallas i vissa länder folkombuden, då de äro sammankallade och församlade, för att öfverlägga i frågor, som röra det allmänna.

LANDTUDDE, m. 2. pl. — *uddar*. Udde, som skjuter ut i hafvet.

LANDTULL, m. 2. Tull, som fordom uppbars för varor, hvilka försändes inom riket, ifrån ort till annan.

LANDTUNGA, f. 1. Lång och smal, vanligen låg landremsa, som skjuter ut i hafvet eller föränar tvenne större land med hyarandra.

LANDTVISA, f. 1. Se *Bondvisa*.

LANDTVÄRN, n. sing. Benämning på den

milis, som vid början af 1803 års krig utskrefs af konung Gustaf IV Adolf.

LANDTVÄRNSMAN, m. 3. pl. — *män*. 1) (ford.) Öfverbefälhåfvare för en konungs huskarlar eller hirdmän, med hvilka han skulle värna landet för oförmodade fiendtliga anfall. — 2) Karl, som tillhörde landtvärnet (se föreg. ord).

LANDTÅG, n. 3. Tåg, hvarmed fartyg fastgöras i land.

LANDVIDD, f. 3. Vidd af land eller länder.

LANDVIND, m. 2. Vind, som under viss tid af dygnet blåser ifrån land.

LANDVINNARE, m. 3. *Eröfrare*.

LANDVINNING, f. 2. Eröfradt land.

LANDVÄG, m. sing. Väg till lands (i motsats till Sjöväg). *Det är endast l. till den staden. Fara l-en.*

LANDÅ, lanngdå, m. 3. (t. *Landauer*) Ett slags resvagn, hvars tak är deladt i midten och kan nedfällas både fram- och bakåt. Har sitt namn af staden Landau, emedan kejsar Josef I först begagnade en sådan, då han tågade mot denna stad.

LANER, lán'r, m. 3. pl. De båda tandfria kanterna i bakkåken af hästens mun, nedanför oxeltänderna.

LANGA, v. a. 1. 1) Gifva, räcka, låta gå från hand till hand emellan flera personer. *L. vatten till en brandspruta*. — 2) (i sjömannaspråket) Lemna något åt någon. — *Langande*, n. 4. o. *Langning*, f. 2.

LANGFEDGATAL, n. 3. (i gamla språket) Slägtregister.

LANK, lannk, m. sing. Det slags sämre, svaga brännvin, som sist går öfver ifrån brännvinspannan.

LANSK, m. 2. 1) a) En smal, vanligtvis fyra alnar lång stång med hyass, tveggad spets af flinta, brons eller stål; brukades som kastvapen. — b) Ett längre och tyngre sådant vapen, som begagnades af riddare. *Bryta en l. med någon*, se *Våga en dust* (under *Dust*). — 2) En i harnesk rustad riddare med 4 eller 5 beväpnade svenner. — *Ss. L-brytare, -brytning, -skaft, -stång, -spets*.

LANSETT, lannsä'tt, m. 3. (fr. *Lancette*) Se *Snäppare*. — *Ss. L-formig*.

LANSETTLIK, lannsä'ttlik, a. 2. (bot.) Så kallas ett blad, då dess längd är mer än tre gånger större än bredden, och det är åttå ändarna afsmalnande och hvasst.

LANSKNEKT, m. 2. Så kallades i medeltiden de väl öfvade fotknektar, som voro beväpnade med lans och sidogevär, bröstharnesk, hjälm, arm- och benkenor, samt emot hög sold tjente hvilken som helst. — Skrifves orätt *Landsknekt*.

LANSMÄRKE, n. 4. Fördjupning, som utgår ifrån manken på en häst.

LANTAN, lann'tán, m. sing. Ett slags metall, upptäckt af Mosander.

LANTER, lann'tr, m. sing. (fr. *Lansquenet*) Ett slags kortspel, hvori knektarne äro högsta korten. (Fig. fam.) *Spela l. med någon*, drifva gäck med honom.

LANTERNA, lann'tärna, f. 1. (fr. *Laterne*) 1) Lykta. — 2) (byggk.) Öfverbyggnad på en döme, merendels med fönster på alla sidor och spetsigt tak. — Skrifves rättast *Laterna*.

LÅPA, v. a. 1. (prov.) Slicka. (Ordspr.) *Gamla kallar l. också mjölk*, de gamle vilja också roa sig.

LAPIDARSTIL, -- årstil, m. sing. Se *Stenstil*.